

АКТ
лісопатологічного обстеження та
оцінки санітарного стану насаджень

17 жовтня 2025 року

м. Шостка

Нами, головним мікробіологом – начальником відділу лісової фітопатології ДСЛП «Харківлісозахист» Воробей А. Д., інженером – лісопатологом I категорії відділу діагностики ДСЛП «Харківлісозахист» Рідкокашею І. В., інженером охорони та захисту лісу I категорії філії «Північний лісовий офіс» ДП «Ліси України» Ховренко М. С., інженером охорони та захисту лісу I категорії філії «Північний лісовий офіс» ДП «Ліси України» Заклетним Р. А., разом з лісовою охороною Баницького Олинського, та Слоутського лісництв проведено обстеження насаджень філії «Північний лісовий офіс» ДП «Ліси України» Сумської області з метою визначення та оцінки їх санітарного стану.

Загальна площа обстеження – 172 гектара.

В результаті обстеження встановлено наступне:

Баницьке лісництво (116,0 га):

Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, га.	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2018 року						
			склад	вік, років	повнота	бонітет	Середня висота, м	Середній діаметр, см	Запас деревостану, куб. м. на 1 га
10	8	8,9	8Д32КЛГ+ЛПД+БП	66	0,70	1	24	28	300
10	20	2,7	5Д34ЛПД1ЯЛЕ+БП	80	0,70	1	26	32	300
10	21	1,5	10ДЗ+ЛПД+ОС+КЛГ+ЯЛЕ+ЯЗ	86	0,80	1	28	36	450
11	25	7,1	4Д34Я32ЛПД+КЛГ	140	0,70	1	29	40	425
14	2	3,0	8Д32ЯЗ+ЛПД+СЗ	81	0,70	1А	28	36	413
19	24	3,7	10ДЧР+КЛГ+БП	52	0,85	1Б	24	28	310
23	8	6,9	9Д31ЯЗ+КЛГ+ЛПД	110	0,70	2	28	40	390
23	10	3,6	8Д32БП+ОС	81	0,70	1	25	30	310
24	5	4,7	8Д32БП	81	0,70	2	23	26	305
60	3	15,8	10ДЗ+СЗ	81	0,70	1	25	32	330
61	19	1,0	10ДЗ	81	0,70	1	27	36	390
65	18	11,7	10ДЗ+ОС+БП	86	0,70	1	28	36	420
68	9	16,0	10ДЗ+БП	76	0,70	1	24	32	310
73	23	0,6	6Д32БП2АКБ	62	0,70	1	20	24	210

В результаті проведення лісопатологічного обстеження вищеперелічених ділянок встановлено, що дерева та їх групи ослаблені та відмирають внаслідок ураження хворобами, ступінь ураження та пошкодження – слабкий та середній, характер розповсюдження дифузний та груповий. Виявлено характерні ознаки розповсюдження таких хвороб: несправжній дубовий трутовик, опеньок осінній, сірчано – жовтий трутовик, печіночниця звичайна, березова губка, трутовик звичайний, бактеріальний рак - водянка, халаровий некроз, бактеріальний рак ясеня, несправжній осиковий трутовик та вертицильозне в'янення. Про що свідчить наявність стовбурових та комлевих гнилей, сухостою, плодови тіла на стовбурах, всихаючі та всохлі водяні пагони, скелетні гілки, верхівки дерев. Ослаблені дерева (III – IV категорії стану) мають ознаки ураження стовбуровими шкідниками. В насадженнях присутні дерева вивалені з коренем, зі зламаними стовбурами, верхівками, дерева з нахилом 30⁰ і більше від вертикальної осі.

Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, га.	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2018 року						
			склад	вік, років	повнота	бонітет	Середня висота, м	Середній діаметр, см	Запас деревостану, куб. м. на 1 га
73	20	3,1	8С32АКБ	62	0,60	1	21	26	230

При проведенні лісопатологічного обстеження даного насадження виявлено, що дерева та їх групи ослаблені та відмирають внаслідок ураження інфекційними хворобами та пошкодження стовбуровими шкідниками. Ступінь ураження та пошкодження слабкий, характер всихання дифузний та груповий. Стоячі та повалені дерева V – VI категорії стану відпрацьовані стовбуровими шкідниками (вусачі, златки). Коренева система вивалених дерев уражена гнилизною корозійно – деструктивного типу. Деревя у міжсередковому просторі (III – IV категорії стану) мають вкорочену біло - зелену хвою, вкорочений приріст та ознаки пошкодження стовбуровими шкідниками з родини короїдів (верхівковий та шести зубчастий короїди, великий та малий соснові лубоїди). Відмічено дерева з плодовими тілами соснової губки, облямованого трутовика, трутовика звичайного та ознаками ураження кореневою губкою та раком сірянкою. В насадженні присутні вивернуті з коренем дерева, дерева зі зламаними та дугоподібно зігнутими стовбурами, верхівками, дерева з нахилом 30⁰ і більше від вертикальної осі.

Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, га.	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2018 року						
			склад	вік, років	повнота	бонітет	Середня висота, м	Середній діаметр, см	Запас деревостану, куб. м. на 1 га
28	15	3,4	9ВЛЧ1БП	51	0,80	1А	21	24	250

В ході проведення лісопатологічного обстеження даної ділянки встановлено, що дерева та їх групи ослаблені та відмирають внаслідок ураження комплексом інфекційних хвороб, ступінь ураження – слабкий, характер розповсюдження дифузний та груповий. Виявлено характерні ознаки розповсюдження таких хвороб: несправжній вільховий трутовик, трутовик звичайний, трутовик променистий, березовий трутовик, березова губка, бактеріальний рак водянка та сірчано – жовтий трутовик. Про що свідчить наявність стовбурових та комлевих гнилей, сухою, плодові тіла на стовбурах, всихаючі та всохлі водяні пагони, скелетні гілки, верхівки дерев. В насадженні присутні дерева вивалені з коренем, зі зламаними стовбурами, верхівками, дерева з нахилом 30⁰ і більше від вертикальної осі.

Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, га.	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2018 року						
			склад	вік, років	повнота	бонітет	Середня висота, м	Середній діаметр, см	Запас деревостану, куб. м. на 1 га
11	7	4,8	9ЛПД1КЛГ+ОС	80	0,80	1	25	30	370
15	2	11,4	5ЛПД4ДЗ1БП+ЯЗ+ОС	80	0,70	1	25	30	310
66	9	3,6	9ЛПД1ДЗ+БП	71	0,85	1	25	30	370

Під час проведення лісопатологічного обстеження вищеперелічених ділянок встановлено, що дерева та їх групи ослаблені та відмирають внаслідок ураження хворобами, ступінь ураження та пошкодження – слабкий та середній, характер розповсюдження дифузний та груповий. Виявлено характерні ознаки розповсюдження таких хвороб: вертицильозне в'янення, несправжній дубовий трутовик, опеньок осінній, сірчано – жовтий трутовик, печіночниця звичайна, трутовик звичайний, бактеріальний рак

- водянка, бактеріальний рак ясена та несправжній осиковий трутовик. Про що свідчить наявність стовбурових та комлевих гнилей, сухоостою, плодови тіла на стовбурах, всихаючі та всохлі водяні пагони, скелетні гілки, верхівки дерев. Ослаблені дерева (III – IV категорії стану) мають ознаки ураження стовбуровими шкідниками. В насадженнях присутні дерева вивалені з коренем, зі зламаними стовбурами, верхівками, дерева з нахилом 30° і більше від вертикальної осі.

Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, га.	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2018 року						
			склад	вік, років	повнота	бонітет	Середня висота, м	Середній діаметр, см	Запас деревостану, куб. м. на 1 га
27	9	2,5	4ЯЗЗЛПД2ДЗ1КЛГ+БП	75	0,70	1	26	32	300

Лісопатологічним обстеженням насадження встановлено, що дерева та їх групи ослаблені та відмирають внаслідок ураження хворобами, ступінь ураження та пошкодження – слабкий, характер розповсюдження дифузний та груповий. Виявлено характерні ознаки розповсюдження таких хвороб: халаровий некроз, бактеріальний рак ясена, несправжній дубовий трутовик, опеньок осінній, сірчано – жовтий трутовик, печіночниця звичайна, трутовик звичайний, бактеріальний рак - водянка та вертицильозне в'янення. Про що свідчить наявність стовбурових та комлевих гнилей, сухоостою, плодови тіла на стовбурах, всихаючі та всохлі водяні пагони, скелетні гілки, верхівки дерев. Ослаблені дерева (III – IV категорії стану) мають ознаки ураження стовбуровими шкідниками. В насадженні присутні дерева вивалені з коренем, зі зламаними стовбурами, верхівками, дерева з нахилом 30° і більше від вертикальної осі.

Олинське лісництво (8,7 га):

Номер кварталу	Номер виділу	Площа ділянки, га.	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2018 року						
			Склад	вік, років	повнота	бонітет	Середня висота, м	Середній діаметр, см	Запас деревостану, куб. м. на 1 га
39	1	7,5	6ДЗ4СЗ+БП+ОС+КЛГ+ЛПД	105	0,60	1	29	36	370
41	3	1,2	10ДЗ+БП+ОС+СЗ+КЛГ	101	0,70	2	26	36	310

В результаті проведення лісопатологічного обстеження даних ділянок встановлено, що дерева та їх групи ослаблені та відмирають внаслідок ураження хворобами, ступінь ураження та пошкодження – слабкий, характер розповсюдження дифузний та груповий. Виявлено характерні ознаки розповсюдження таких хвороб: несправжній дубовий трутовик, опеньок осінній, сірчано – жовтий трутовик, печіночниця звичайна, трутовик звичайний, бактеріальний рак - водянка, несправжній осиковий трутовик та вертицильозне в'янення. Про що свідчить наявність стовбурових та комлевих гнилей, сухоостою, плодови тіла на стовбурах, всихаючі та всохлі водяні пагони, скелетні гілки, верхівки дерев. Ослаблені дерева (III – IV категорії стану) мають ознаки ураження стовбуровими шкідниками. В насадженнях присутні дерева вивалені з коренем, зі зламаними стовбурами, верхівками, дерева з нахилом 30° і більше від вертикальної осі.

Слоутське лісництво (47,3 га):

Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, га.	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2018 року						
			склад	вік, років	повнота	бонітет	Середня висота, м	Середній діаметр, см	Запас деревостану, куб. м. на 1 га
4	1	3,4	8ДЗ2БП+ОС+СЗ	80	0,55	2	24	32	200

7	10	2,6	4Д32С34БП+ОС	90	0,60	2	25	36	260
8	23	2,0	10Д3+СЗ	76	0,70	2	20	28	230
13	18	2,9	9Д31КЛГ	77	0,70	2	21	32	250
13	20	2,0	8Д32БП	70	0,60	2	23	32	235
15	8	2,2	7Д32С31ОС	70	0,65	2	23	40	270
15	20	2,3	4Д34ОС1БП1СЗ	91	0,60	2	24	36	280
28	4	4,1	3Д33БП3ОС1КЛГ	80	0,60	2	24	32	260
29	1	2,0	7Д33БП	75	0,60	2	23	32	225
29	2	0,8	9Д31СЗ	71	0,65	2	21	32	240
29	6	1,8	10Д3+БП+СЗ	75	0,70	2	23	28	250
31	9	2,6	7Д31С32БП	81	0,60	2	23	32	255
32	7	2,9	4Д31БП2С31ОС2ЛПД	80	0,70	2	24	32	310
64	24	2,0	4Д34ОС2БП	71	0,70	2	24	28	280
82	16	2,6	5Д32БП2ОС1СЗ	75	0,60	2	24	28	250
89	4	1,4	10Д3+БП	66	0,60	1	21	28	215
102	29	8,3	6Д31ОС2КЛГ1ДЧР	76	0,60	2	23	36	220

Лісопатологічним обстеженням вищеперелічених ділянок встановлено, що дерева та їх групи ослаблені та відмирають внаслідок ураження хворобами та пошкодження стовбуровими шкідниками, ступінь ураження та пошкодження – слабкий та середній, характер розповсюдження дифузний та груповий. Виявлено характерні ознаки розповсюдження таких хвороб: несправжній дубовий трутовик, опеньок осінній, несправжній осиковий трутовик, соснова губка, сірчано – жовтий трутовик, печіночниця звичайна, березова губка, березовий трутовик, трутовик звичайний, бактеріальний рак водянка та вертицильозне в'янення. Про що свідчить наявність стовбурових та комлевих гнилей, сухостою, плодові тіла на стовбурах, всихаючі та всохлі водяні пагони, скелетні гілки, верхівки дерев. Ослаблені дерева (III - IV категорії стану) мають ознаки ураження стовбуровими шкідниками. В насадженнях присутні дерева вивалені з коренем, зі зламаними стовбурами, верхівками, дерева з нахилом 30° і більше від вертикальної осі.

Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, га.	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2018 року						
			склад	вік, років	повнота	бонітет	Середня висота, м	Середній діаметр, см	Запас деревостану, куб. м. на 1 га
31	14	1,4	7С31Д32БП	86	0,65	1	27	40	310

При проведенні лісопатологічного обстеження даного насадження виявлено, що дерева та їх групи ослаблені та відмирають внаслідок ураження інфекційними хворобами та пошкодження стовбуровими шкідниками. Ступінь ураження та пошкодження слабкий, характер всихання дифузний та груповий. Стоячі та повалені дерева V – VI категорії стану відпрацьовані стовбуровими шкідниками (вусачі, златки). Коренева система вивалених дерев уражена гнилизною корозійно – деструктивного типу. Дерев у міжосередковому просторі (III – IV категорії стану) мають вкорочену біло - зелену хвою, вкорочений приріст та ознаки пошкодження стовбуровими шкідниками з родини короїдів (верхівковий та шести зубчастий короїди, великий та малий соснові лубоїди). Відмічено дерева з плодовими тілами соснової губки, облямованого трутовика, трутовика звичайного, несправжнього дубового трутовика, березового трутовика та ознаками ураження кореневою губкою, бактеріальним раком - водянкою та раком сірянкою. В насадженні присутні вивернуті з коренем дерева, дерева зі зламаними та дугоподібно зігнутими стовбурами, верхівками, дерева з нахилом 30° і більше від вертикальної осі.

ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ:

В обстежених насадженнях виявлено ураження інфекційними хворобами та пошкодження стовбуровими шкідниками, наявність яких значно ослаблює деревостани та негативно впливає на їх загальний санітарний стан, який на час обстеження можна характеризувати як незадовільний, збільшує можливість подальшого розповсюдження

хвороб та шкідників. Зважаючи на біологічні особливості та ступінь розвитку, виявлених у вищеперелічених насадженнях стовбурових шкідників та інфекційних хвороб рекомендовано керуватись п. 12 – 26 «Санітарних правил в лісах України» провести у 2026 році заходи з поліпшення санітарного стану лісів, а саме вибіркові санітарні рубки (на загальній площі **172,0 га**), з вилученням з деревостанів небезпечних, сухостійних дерев, дерев уражених стовбуровими та комлевими гнилями, відмираючих та дуже ослаблених дерев з ознаками пошкодження стовбуровими шкідниками, дерев з плодовими тілами дереворуйнівних грибів. Адже попередження та недопущення подальшого розповсюдження інфекційних хвороб, розмноження стовбурових шкідників можливе тільки при своєчасному та обгрунтованому застосуванні комплексу заходів з поліпшення санітарного стану лісів.

Акт складено в 3 – х примірниках:

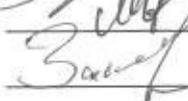
1 – ДСЛП «Харківлісозахист».

2 – Шосткинське надлісництво філії «Північний лісовий офіс» ДП «Ліси України».

3 – Північне міжрегіональне управління лісового та мисливського господарства

Підписи:

A. Д. Воробей

I. В. Рідкокаша

М. С. Ховренко

Р. А. Заклетний